

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1155/11-E

**Název právnické osoby
vykonávající činnost školy
a školského zařízení:** **Základní škola Březová nad Svitavou, okres Svitavy**

Sídlo: Moravské náměstí 15, 569 02 Březová nad Svitavou

IČ: 62 032 259

Identifikátor: 600 100 642

Právní forma: příspěvková organizace

Zastoupená: Mgr. Bohuslavou Zelenou, ředitelkou školy

Zřizovatel: Obec Březová nad Svitavou

Místo inspekční činnosti: Moravské náměstí 15, 569 02 Březová nad Svitavou

Termín inspekční činnosti: 21. 10., 24. 10. a 25. 10. 2011

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonávané podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou, a to zejména:

- zjišťování a hodnocení zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce podle § 2 odst. 1 písm. b) a § 16 odst. 6 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů,
- zjišťování a hodnocení personálních podmínek podle § 164 odst. 1 písm. c) a e) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů,
- zjišťování a hodnocení materiálních podmínek, bezpečnosti a ochrany zdraví žáků podle § 29 odst. 1 a 2 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů,
- zjišťování a hodnocení souladu školních vzdělávacích programů s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím program pro základní vzdělávání podle § 5 odst. 1 a 2 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Aktuální stav školy

Základní škola Březová nad Svitavou, okres Svitavy, vykonává činnost základní školy (dále škola) s kapacitou 240 žáků a školní družiny s kapacitou 50 žáků na základě platného zápisu v rejstříku škol a školských zařízení.

V letošním školním roce jsou v 9 třídách vzdělávání celkem 203 žáci 1. až 9. ročníku. Jejich počet má ve sledovaném období mírně vzrůstající tendenci. Kapacita školy je využita přibližně z 85 %. Školu navštěvují také žáci z okolních obcí, počet dojíždějících tvoří asi 10 % žáků. Jedna žákyně pokračuje v základním vzdělávání po splnění povinné školní docházky a jedna má cizí státní příslušnost. Výuka je ve všech ročnících vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s názvem Otevřená budoucnost (dále ŠVP). Ve školní družině (dále ŠD) jsou zřízena 2 oddělení a její kapacita je naplněna na 100 %. Zájmové vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro ŠD a pro žáky je mimo čas vyučování k dispozici od 6:00 h do 16:00 h.

Pedagogický sbor tvoří 15 vyučujících a 2 vychovatelky, ve sboru je 1 muž. Součástí vedení školy je kromě ředitelky školy také její zástupkyně. Všichni vyučující mají vysokoškolské vzdělání, dvě učitelky nepedagogického směru.

Škola sídlí v zrekonstruované budově v centru obce. Od poslední inspekční činnosti došlo k inovování a dovybavení prostředí jednotlivých učeben, nákupu 2 interaktivních tabulí, modernizaci vybavení počítačové učebny, včetně umístění 24 žákovských počítačových stanic a datového projektoru. Zkvalitnění informačních a komunikačních technologií (dále ICT) nastalo v souvislosti s rozvodem internetu do všech tříd a učeben. Pro zájmové a školní aktivity byla vybudována klubovna mladých přírodovědců, zmodernizována a doplněna novými tituly školní knihovna. V tělocvičně byl opraven strop včetně nového osvětlení. Škola má bezbariérový přístup do přízemí budovy. Tyto změny podstatným způsobem přispěly ke zlepšení podmínek pro vzdělávací proces.

Informace o činnosti školy jsou zveřejňovány na internetových stránkách www.zsbrezova.cz, dále v místním tisku „Březovský občasník“.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola při přijímacím řízení k základnímu vzdělávání dodržuje platná zákonná ustanovení a vzdělávání je umožněno všem zájemcům.

Organizace vzdělávání odpovídala ustanovením školského zákona, umožňovala realizaci vzdělávacího programu. Učební plány byly naplňovány. Disponibilní hodiny byly na 1. stupni využity zejména k navýšení časové dotace českého jazyka a matematiky, na 2. stupni je 75 % této dotace určeno volitelným předmětům. Jejich široká nabídka dává však žákům úzkou možnost výběru, neboť je limitována počtem žáků pouze jedné třídy v ročníku.

Na výuku některých předmětů jsou věkově blízké ročníky 2. stupně spojovány (např. výtvarná výchova, tělesná výchova) nebo naopak dochází k rozdělení třídy na 2 skupiny. Škola žákům nabízí nepovinné předměty (s totožným vzdělávacím obsahem jako volitelné předměty). Ředitelka školy dokládá zájem žáků o nepovinné předměty zejména v tom případě, kdy není předmět v daném školním roce zařazen jako volitelný.

Vzdělávání probíhalo v klidné a příjemné pracovní atmosféře. Nároky kladené na žáky byly převážně přiměřené jejich schopnostem a možnostem. Škola na základě odborných

doporučení zpracovala pro 2 žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) individuální vzdělávací plány. Zohledňování dalších žáků se SVP bylo ve vyučovacím procesu více zaznamenáno v nižších ročnících.

Žáci 1. stupně byli při výuce vhodně motivováni a prokazovali zájem o probírané učivo. Až na výjimky spolupracovali a dodržovali stanovená pravidla chování. Vzdělávání probíhalo převážně frontální formou, která byla občas vhodně doplňována efektivním střídáním činností a zařazováním metod, které žáky vedly k tvořivému a logickému myšlení. Při činnostním vyučování se aktivně podíleli na průběhu vyučovací hodiny. Vedení žáků k sebehodnocení nebylo zaznamenáno. Žáci pracovali s učebnicovými texty, splnění zadaných úkolů prokázalo, že obsahu porozuměli a uměli z něj získat informace. Čtenářství je cíleně podporováno.

Při vzdělávání žáků na 2. stupni byla též většinou zařazena frontální výuka založená na prioritní roli pedagogů, aktivizující způsob vyučování byl spíše výjimkou. Výuka hlavně kladla důraz na paměť žáků, ti byli sporadicky podněcováni k tvořivému myšlení, logickému uvažování či práci s chybou, převážně plnili pokyny dané učitelem a odpovídali na otázky. Ojedinele zařazená práce ve dvojicích nebo skupinová práce s následnou prezentací v některých případech neposkytovala žákům účinnou zpětnou vazbu. Při řízeném rozhovoru pedagogové vedli žáky k formulaci a vyvozování závěrů. Přínosem bylo občasné propojení učiva s reálným životem, částečně byly využity mezipředmětové vztahy. Úroveň komunikace žáků s vyučujícími i se spolužáky přiměřeně korespondovala s jejich věkem, většina z nich dokázala formulovat svůj názor. Podpora výuky didaktickými pomůckami a materiálními zdroji byla minimální. Prostředky ICT žáci účelně využívali v předmětu základy práce s počítačem a v 6. ročníku pracovali v závěru hodiny s interaktivní tabulí. Z hlediska organizace a struktury jednotlivých hodin občas zbývalo málo času na závěrečné upevňování nebo shrnutí učiva. Někdy byli žáci motivováni kladným a povzbuzujícím způsobem hodnocení. K sebehodnocení a vzájemnému hodnocení nebyli systematicky vedeni. Rozvíjeny byly především kompetence k učení, komunikativní, sociální a personální, méně pak k řešení problémů.

Sociální gramotnost je průběžně rozvíjena při vzdělávání žáků na obou stupních školy. Zejména v hodinách dějepisu je výuka podpořena pravidelnými exkurzemi a školními projekty, které žákům názorně doplňují dané učivo. Podpora mediální výchovy je realizována v rámci různých soutěží, exkurzí do České televize a byla umocněna při natáčení soutěžního dílu pořadu „Bludiště“, jehož se účastnili vybraní žáci 8. ročníku. Škola vede žáky k ochraně životního prostředí komplexní ekologickou výchovou (M.R.K.E.V.), programem Recyklohraní a dalšími aktivitami (ekologizace školy) podporuje zdravý životní styl.

Vzdělávací proces je doplňován pestrou škálou různých aktivit. Jednou z významných byla oslava výročí 100 let od založení školy. Tradičními jsou projektové dny, přednášky, besedy nebo výukové pořady apod., které účinně podporují rozvíjení osobnosti žáků. Škola žákům nabízí širokou paletu mimoškolní zájmové činnosti, což pozitivně naplňuje jejich volný čas, tato skutečnost je podle sdělení vedení školy příznivě vnímána zejména rodičovskou veřejností.

Výsledky vzdělávání žáků vyučující zjišťují a ověřují na úrovni školy dle vlastních evaluačních nástrojů (ústní zkoušení, testy, kontrolní práce) a také v 5. a 9. ročníku pravidelnými externími testy Scio. V celorepublikovém hodnocení se škola v uplynulém školním roce zařadila v porovnání vědomostí z českého jazyka, matematiky a ostatních studijních předpokladů s ostatními zúčastněnými školami do pásma průměru, v českém jazyce v 9. ročníku dosáhla nadprůměrných výsledků. Také žáci 5. a 9. ročníku

se zúčastnili testování v rámci projektu „Diagnostika stavu znalostí a dovedností žáků se zaměřením na jejich rozvoj“. Závěry přinesly škole další podklad pro hodnocení.

Z analýzy celkového prospěchu vyplývá každoročně určitý podíl žáků neprospívajících, žáků konajících opravné zkoušky nebo postupujících na základě již opakovaní ročníku na daném stupni. V pololetí školního roku 2010/2011 neprospělo 17 žáků. V tomto školním roce opakuje ročník 7 žáků a 2 žáci postupují s neprospěchem, 4 vykonali úspěšně opravné zkoušky. U některých z nich se jedná o neprospěch z více než 3 (až 9) předmětů. Z rozhovorů s učiteli bylo sice patrné individuální doučování, ale v této problematice je systematická podpora žákům s projevy neúspěchu opomíjena. Pro vzdělávání žákyně s cizí státní příslušností škola vytváří optimální podmínky.

S výsledky vzdělávání jsou zákonní zástupci seznamováni standardním způsobem. Zpětnou vazbu o kvalitě výuky poskytuje zapojení žáků do předmětových soutěží. Tradiční sportovní akcí v rámci nedalekých základních škol se stal „Atletický trojboj“, v němž jednotlivci a škola získávají medailové pozice. Celorepublikové úspěchy zaznamenává dětský pěvecký sbor Březováček, který na přehlídce pěveckých sborů v roce 2011 obdržel zvláštní cenu poroty.

Prevence sociálně patologických jevů je směřována zejména do jednotlivých vyučovacích předmětů nebo jednorázových aktivit. Ve sledovaném období řešila škola náznaky nebo projevy šikany, kyberšikany, kouření, konfliktů v třídním kolektivu. O aktuálním tématu s danou problematikou žáci také diskutují v rámci pravidelných třídnických hodin, projektů např. „Cesta ke svobodě“ nebo výchovně vzdělávacího představení „Na rovinu“. V uplynulém školním roce škola realizovala výzkum výskytu šikanování v 5. až 9. ročníku, včetně podrobně zpracovaných závěrů pro školní prevenci. Minimální preventivní program pro tento školní rok na tuto skutečnost reaguje zcela okrajově a je vytvořen více v obecné rovině. Jeho vyhodnocení za uplynulá období obsahují výroční zprávy.

Bezpečnosti věnuje škola pozornost při seznamování žáků s jejími pravidly a se zásadami ochrany zdraví. V průběhu inspekční činnosti škola doplnila chybějící dodatečná poučení žáků v jednotlivých předmětech a učebnách. Úrazovost žáků má setrvávající tendenci, četnější jsou úrazy v tělesné výchově a o přestávkách, které škola řeší zejména opakovaným poučením žáků.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola na základě komparativní analýzy České školní inspekce (dále ČŠI) školní vzdělávací program pro základní vzdělávání upravila a aktualizovala. Vytvořila dva dodatky s platností od 1. 9. 2010 a 1. 9. 2011, v nichž změnila učební plán pro 3. a 4. ročník a doplnila či poupravila vzdělávací obsah některých předmětů 2. stupně. K podstatnějšímu přesunu tematických celků došlo především v zeměpisu. Školní vzdělávací program pro ŠD je sestaven v souladu s příslušným ustanovením školského zákona, jeho dílčí nedostatky formálního charakteru a též úprava vnitřního řádu ŠD byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Na základě kontroly zápisů v třídních knihách třídy 6., 7. a 9. ročníku pro školní roky 2009/2010 a 2010/2011 bylo zjištěno, že vzdělávací obsah předmětu zeměpis nebyl veden v souladu se ŠVP. Některé kapitoly nebyly pro daný ročník zařazeny vůbec, některé byly pedagogy pouze okrajově zmíněny nebo byly přesunuty do jiného ročníku. Též zápisy v třídní knize 2. a 3. ročníku pro školní roky 2009/2010 a 2010/2011 obsahovaly

nedostatky v předmětu matematika, kdy škola do ŠVP zařadila učivo, které Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání pro 1. období neuvádí.

Zápis dat do Výkazu o základní škole S 3-01 neodpovídaly skutečností zjištěným při inspekční činnosti. Žáci opakující ročník, žáci se SVP a počet zpracovaných individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP) nebyly ve sledovaném období uváděny podle reality. Podle stavu k 30. 9. 2009 a 30. 9. 2010 škola vykazovala nulový stav, ačkoliv výše uvedené skutečnosti škola zaznamenala a evidovala. Nesrovnalosti v údajích pro školní rok 2011/2012 k 30. 9. 2011 zjištěné při inspekční činnosti škola dodatečně konzultovala s odpovídající institucí.

Ředitelka školy pracuje ve vedoucí funkci od roku 1996 a splňuje předpoklady pro výkon této činnosti. Přehledně stanovila kompetence k řízení a následnému zastupování. Ze záznamů z jednání pedagogické rady vyplynulo, že jsou v ní projednávány zásadní dokumenty a aktuální záležitosti základního vzdělávání, jež jsou i předmětem časté komunikace mezi učiteli. Průkazné informace v předepsaném rozsahu škola uvádí ve výročních zprávách, které jsou podrobně doplněné o přehled aktivit školy. Realizované šetření (Mapa školy pro ZŠ 2010/2011) mezi žáky, zákonnými zástupci a všemi pracovníky školy hodnotí její klima, vzájemné vztahy, školní nej i kvalitu výuky je další údaj pro stanovení koncepčních záměrů rozvoje školy.

Pedagogický sbor tvoří zkušení učitelé s mnohaletou praxí, ale i vyučující s krátkou pedagogickou činností. Učitelům do tří let praxe je věnována odpovídající pozornost. Odborná kvalifikovanost pedagogů je zejména na 1. stupni velmi dobrá, přesto jsou některé předměty na tomto, ale zejména na 2. stupni vedeny učiteli bez odpovídající předmětové odbornosti (jedná se asi o 1/5 vyučovaných hodin). Ve výuce se tato skutečnost v menší míře negativně odrazila. Jedna z vychovatelek ŠD má týdenní rozsah přímé pedagogické činnosti stanoven na 0,61 a vykonává též práci účetní školy.

V dalším vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) vyplývá, dle informace ředitelky školy, jako nejpodstatnější zajistit odbornost výuky. U profesního růstu pedagogických pracovníků se proto zaměřila a orientovala především na podporu studia ke zvýšení a prohloubení kvalifikačních předpokladů, semináře orientované ke zkvalitnění vzdělávacího procesu a na oblasti související s moderními metodami včetně podpory samostudia. V současné době jedna vyučující zahájila studium pro práci výchovné poradkyně. V přehledu DVPP je patrná opakovaná účast na vzdělávacích akcích převážně většiny pedagogů, včetně vedení školy.

Učitelka, která zastává ve škole činnost výchovné poradkyně, má několikaleté zkušenosti s touto problematikou. Zajišťuje žákům a jejich rodičům poradenskou pomoc v oblasti profesní orientace. Škola je zapojena v projektu „Volba povolání“ a žáci se účastní exkurzí k dané tematice. Záležitostmi žáků se SVP se výchovná poradkyně dle jejího sdělení zabývá, avšak vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah této činnosti, navržená a realizovaná opatření za uplynulá období, včetně vyhodnocení IVP žáků ČŠI nepředložila. V době inspekční činnosti přehled o těchto žácích pro aktuální rok škola ještě zpracovaný neměla. Ve sledovaném období dokumentace některých žáků neobsahovala plně uvedené závěry odborných pracovišť. Prevence školní neúspěšnosti, průběžná a dlouhodobá péče o žáky s výukovými obtížemi a vytváření předpokladů pro její snižování nebyla zřejmá.

Škola má pro většinu vyučovacích předmětů odpovídající prostory se standardním vybavením pro realizaci vzdělávacích programů. Vedle 9 prostorných kmenových tříd disponuje řadou odborných učeben. Ve všech třídách je zabudováno moderní osvětlení včetně nasvícení tabulí a školní nábytek odpovídá tělesné výšce žáků. Výjimkou je zázemí

pro tělesnou výchovu. Její výuka probíhá ve školní tělocvičně, v posilovně školy nebo je využíváno nedaleké obecní víceúčelové hřiště. K dispozici je u tělocvičny pouze jedna prostorově malá šatna a jedno společné bezbariérové sociální zařízení. K hygienické očistě umývárna se sprchami v prostoru zcela chybí. Každé oddělení ŠD využívá ke své činnosti svoji prostornou, materiálně dobře vybavenou a esteticky upravenou místnost, včetně přilehlých chodeb sloužících především k pohybovým aktivitám žáků. Výzdoba interiéru školy, zajištěná žáky a pedagogy, je uplatněna citlivě, s tvůrčím a originálním vyjádřením. Na základě finančních možností školy dochází průběžně k modernizaci a doplňování učebních pomůcek. Na řadu vylepšení škola získala peněžní prostředky vlastní činností nebo dary od sponzorů.

Zřizovatel je strategickým partnerem školy, spolupráce je vstřícná a korektní, umožňuje postupné zlepšování materiálních podmínek pro vzdělávání. Nad rámec rozpočtu přispívá na akce školy (např. lyžařský kurz, atletický trojboj) a zejména na zájezdy do partnerské školy v Rakousku (Grossweikersdorf), s níž od roku 2008 aktivně škola rozvíjí spolupráci v rámci projektu „Poznáváme své sousedy“. Pravidelné výměnné pobyty přináší žákům i pedagogům nejen cenné poznatky z návštěvy této země, ale i přímé využití jazykových znalostí v praxi. Prioritou školy je v oblasti partnerství též spolupráce se zákonnými zástupci žáků. Iniciativu nyní začalo vyvíjet sdružení rodičů, které se zaměřuje zejména na spoluorganizování akcí. Tradičními se staly návštěvy dětí předškolního věku v 1. třídě. K obohacení činnosti škola využívá kooperaci s četnými spolky a organizacemi.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zařazením v rejstříku škol a školských zařízení. Při přijímacím řízení jsou dodržována zákonná ustanovení. Zohlednění vzdělávacích potřeb žáků se ŠVP bylo naplněno jen částečně, systematická podpora žákům s neúspěchem nebyla zřejmá. V předávání údajů ze školní matriky se objevily odlišnosti od skutečného stavu.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Otevřená budoucnost je dopracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Personální podmínky jsou z hlediska odborné kvalifikovanosti zejména na 1. stupni velmi dobré, částečné nedostatky lze konstatovat v zajištění odbornosti výuky na 2. stupni. Pozitivem je časté zapojení pedagogů do dalšího vzdělávání.

Při vzdělávání žáků byly převážně uplatňované standardní metody a formy práce s důrazem na kompetence k učení, sociální a personální. V předmětu zeměpis nebyla výuka vedena v souladu se ŠVP. Rezervy byly zjištěny v hodnotící a sebehodnotící složce vzdělávání žáků.

Ve sledovaném období se škole dařilo zajišťovat bezpečné prostředí pro vzdělávání, usiluje o zdravý tělesný a psychický vývoj žáků. Prostorové, materiální a ekonomické podmínky umožňují realizaci ŠVP. Vedení školy věnuje pozornost vybavení a obnově ICT. Zjištěným negativem je částečná absence odpovídajícího zázemí tělocvičny.

K rozvoji osobnosti žáků přispívají různé doplňující aktivity, včetně podporované mezinárodní spolupráce se zahraniční školou. Pozitivem je široká nabídka volitelných předmětů, zájmových útvarů a úspěšná činnost pěveckého sboru.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30. 12. 2011 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků

- **v předávání údajů ze školní matriky v podobě statistických informací v souladu se skutečností** (§ 28 odst. 5 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, a § 3 odst. 2 vyhlášky č. 364/2005 Sb., o vedení dokumentace škol a školských zařízení a školní matriky a o předávání údajů z dokumentace škol a školských zařízení a ze školní matriky, ve znění pozdějších předpisů),
- **v poskytování vzdělávání v předmětu zeměpis v souladu se ŠVP** (§ 164 odst. 1 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů).

Oznámení o přijetí opatření k odstranění nedostatků zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Příloha: Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 18. 11. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Olga Příhodová, školní inspektorka

Olga Příhodová v. r.

Mgr. Ivana Blažková, školní inspektorka

Ivana Blažková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy a školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Březové nad Svitavou dne 28. 11. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Bohuslava Zelená, ředitelka školy

Bohuslava Zelená v. r.

Připomínky ředitelky školy a školského zařízení

Připomínky nebyly podány.